

همیشگی است.

۲۲. شرایط انفاق

انفاق باید از بهترین اموال باشد: «بِاِيْهَا الَّذِينَ آمَنُوا انفَقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ» (بقره: ۲۶۷): ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از دستاوردهای نیکوی خویش و از آنچه را برایتان بر زمین رویاندهایم انفاق کنید. از اموالی که مورد نیاز است انفاق کنید: «وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَاصَّةٌ» (حشر: ۹) باید به کسانی انفاق کرد که سخت بدان نیازمندند: «لِلْفَقَرَاءِ الَّذِينَ احْصَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ» (بقره: ۲۷۳): این صدقات از آن بینوایانی است که خود را در طاعت حق محصور کرده‌اند.

۷. تخفیف در عقوبیت

«فَلَا يَخْفَفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْصُرُونَ» (بقره: ۸۶): شکنجه و عذاب دنیا قابل تخفیف است اما در قیامت چنین نیست.

۸. رهن و وثیقه

«كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ» (مدثر: ۳۸): در دنیا برای آزادی خود یا ملک خود می‌توان رهن و وثیقه سپرد، در قیامت ممکن نیست بلکه خود انسان را به گرو می‌گیرند.

۲۱. آثار انفاق در راه خدا

الف. مانع هلاکت و نابودی جامعه

۲۰. تفاوت دنیا و آخرت

۱. کتمان سخن «لَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا» (نساء: ۴۳): در دنیا می‌توان سخنان را کتمان کرد ولی در قیامت کتمان سخنان ممکن نیست.

۲. عذرخواهی

«وَلَا يَوْذَنُ لَهُمْ فِي عَذَارِهِمْ» (مرسلات: ۳۶): در دنیا می‌توان عذرخواهی کرد ولی در قیامت عذرخواهی ممکن نیست.

۳. فرار از عقوبیت

«إِنَّ الْمَفْرَدَ لَا يَوْزِرُ» (قیامت: ۱۱ - ۱۰): در دنیا می‌توان برای نجات از شکنجه و

شایسته است انفاق به صورت پنهانی صورت گیرد: «وَإِنْ تَخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفَقَرَاءُ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ» (بقره: ۲۷۱): اگر صدقه را به صورت پنهانی و به فقرانفاق کنید برای شما بسیار بهتر است.

با منت و آزار صدقه و انفاق خود را باطل نکنید: «إِنَّا إِيَّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَطْبَلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنَّ وَالْأَذَى» (بقره: ۲۶۴): ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صدقه‌های خویش را به منت و آزار رسانیدن (دیگران) باطل مکنید.

انفاق باید همراه با اخلاص باشد: «يَنْفَعُونَ أَمْوَالَهُمْ بِإِتْغَاءِ مَرْضَاتِ اللَّهِ» (بقره: ۲۶۵): اموال خود را برای رضای خدای خویش انفاق می‌کنند.

از اموال مورد علاقه خود انفاق کنید: «لَنْ تَنالُوا الْبَرَ حَتَّىٰ تَنْفَعُوا مَمَا تَحْبُّونَ» (آل عمران: ۹۲): نیکی را در نخواهید یافت تا آن گاه که از آنچه دوست می‌دارید انفاق کنید.

«وَانْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَلْقُوا بِاِيْدِيكُمُ الْتَّهْلِكَه» (بقره: ۱۹۵): در راه خدا انفاق کنید. خویشن را به دست خویش به هلاکت میندازید.

ب. مایه فزوونی
«مَا انْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يَخْلُفُهُ» (سباع: ۳۹): گرچیزی انفاق کنید، عوضش را خواهد داد.

ج. مایه تثبیت موقعیت خویش
«وَمِثْلُ الَّذِينَ يَنْفَعُونَ أَمْوَالَهُمْ بِإِتْغَاءِ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثبِيتَهُ مِنْ أَنفُسِهِمْ» (بقره: ۲۶۵): و مثل کسانی که اموال خویش را برای طلب رضای خدا از روی یقین و اعتقاد انفاق می‌کنند.

د. مایه نیل به سعادت
«وَمَنْ يَوْقُ شَحَ نَفْسَهُ فَأَوْلُكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» (حشر: ۹): و آنان که از بخل خویش در امان مانده باشند رستگارانند.

عقوبیت فرار کرد ولی در قیامت فرار ممکن نیست.

۴. دفاع از خود

«يَوْمَ لَا يَنْطَقُونَ» (مرسلات: ۳۵): در دنیا می‌توان از خود دفاع کرد و سخن گفت ولی در قیامت سخن گفتن و دفاع کردن ممکن نیست.

۵. تقيیه و پنهان کردن اعمال و عقاید

«يَوْمَ تَبْلَى السَّرَايْرُ» (طارق: ۹): در دنیا می‌توان تقيیه کرد و اعمال و عقاید خود را پنهان کرد ولی در قیامت این امر ممکن نیست.

۶. نعمت‌های گذرا

«اَكَلُهَا دَائِمًا» (رعد: ۳۵): «فَادْخُلُوا ابْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا» (نحل: ۲۹): نعمت‌ها و عذاب دنیوی گذرا و مقطوعی است اما در قیامت نعمت‌ها و عذاب الهی جاودانه و